

Siljan kommune

Plan for

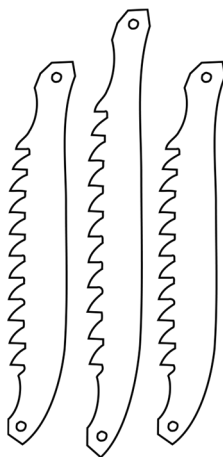
Beredskap 2026

Kommunestyrets vedtak 16. desember 2025

Forsidefoto:

Fritzøe skoger

Beredskap 2026

1.	Forord	2
2.	Mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap	2
3.	Helhetlig Risiko- og sårbarhetsanalyse	5
4.	Nasjonale beredskapsprinsipper og –verdier	6
5.	Beredskapsorganisasjonen	8
6.	Kommunikasjon i beredskapssituasjoner	13
7.	Oppdatering av planverk	14
8.	Andre beredskapsdokumenter	15

1. Forord

Å sikre trygghet for folk i Norge er regjeringens mest grunnleggende oppgave.

Norge har levd i dyp fred og med økonomisk handlingsrom og velferd i lang tid. Beredskapsaktører, offentlige virksomheter, næringsliv og befolkningen har i stor grad innrettet sitt virke med varig fred for øye.

Beredskap er å være forberedt til innsats. Det er alle planlagte og forberedte tiltak som gjør oss i stand til å håndtere uønskede hendelser, samt redusere konsekvensene av det inntrufne. Forebygging er vår viktigste oppgave når det gjelder hendelser som truer sentrale samfunnsinstitusjoner, felles sikkerhet og den enkeltes trygghetsfølelse.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa har forandret seg de siste 10-20 årene. Situasjonen krever at vi bruker mer av samfunnets ressurser på forsvar og beredskap i årene fremover. Norge befinner seg i 2025 i en farligere og mer uforutsigbar verden, med den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa siden andre verdenskrig.

Sivil beredskap er den ene hovedpilaren i det norske totalforsvaret, og skal, med sikte på kriser og krig, sørge for at samfunnet fungerer mest mulig normalt, gi befolkningen størst mulig sikkerhet for liv, helse og velferd, samt yte støtte innenfor rammen av det norske totalforsvar.

Kommunene har det primære ansvaret for å håndtere de fleste kriser som oppstår i fredstid. God grunnberedskap i kommunene bidrar til at hendelser kan håndteres lokalt og med minst mulig opphold. Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig å styrke den sivile beredskapen, først og fremst ved å benytte samfunnets samlede ressurser bedre.

Denne versjonen av Plan for beredskap for Siljan kommune er revidert med utgangspunkt i en mal for Grenlandskommunenes totalberedskapsplanverk utarbeidet etter et mandat forankret i kommunedirektørkollegiet i Grenland i 2024, med sluttleveranse levert juni 2025.

2. Mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap

Begrepet samfunnssikkerhet har siden midten av 90-tallet utviklet seg til å være en sentral del av det kommunale beredskapsarbeidet. I Stortingsmelding 10 (2016-2017) Risiko i et trygt samfunn benyttes følgende definisjon for samfunnssikkerhet:

Samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer grunnleggende verdier og funksjoner og setter liv og helse i fare. Slike hendelser kan være utløst av naturen, være et utslag av tekniske eller menneskelige feil eller bevisste handlinger.

Hensikten med samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen er i hovedsak å redusere risiko for at kriser inntreffer og sørger for at kriser som likevel oppstår, håndteres på best mulig måte.

En kommune har en krise når det oppstår en situasjon som truer eller kan true kommunens kjernevirksomhet, kritiske samfunnsfunksjoner og/eller omdømme. En krise kan være en større ulykke eller katastrofe som går ut over det omfang kommunen normalt er i stand til å håndtere.

I denne planen vil uønskede hendelser som kriser, katastrofer og store ulykker benevnes som beredskapssituasjoner.

Som lokalt forvaltningsnivå med ansvar for innbyggernes sikkerhet og trygghet, må kommunen være forberedt på å håndtere beredskapssituasjoner. Ansvarer gjelder ikke bare overfor innbyggerne, men inkluderer også de som midlertidig befinner seg innenfor kommunegrensene. Kommunene skal også arbeide for å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner ved beredskapssituasjoner.

Sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15 regulerer den kommunale beredskapsplikten som omfatter:

1. Plikten til å kartlegge og sammenstille risikoområder gjennom å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for kommunen (§ 14)
2. Utarbeidelse av Plan for beredskap inkludert tiltakskort for ulike hendelser (§ 15)
3. Øvelse knyttet til beredskapsplanen jevnlig og minimum annethvert år (§ 15, 3. ledd)

I Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3 (2011) Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, pålegges kommunen å:

1. Utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunns- sikkerhets- og beredskapsarbeidet
2. Vurdere forhold som en bør ta med i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven.

Denne planen søker å imøtekomme § 3 i forskriften og skal sikre den løpende styringen som skjer gjennom kommuneplan og –delplaner, økonomiplan og all virksomhet i beredskapsorganisasjonen.

Kommunens ansvar og oppgaver

Kommunens ansvar ved en beredskapssituasjon er å delta i arbeidet med skadebegrensende tiltak for å sikre mennesker, miljø, økonomiske verdier og omdømme. Det kan også være situasjoner hvor kommunen selv er ansvarlig for å håndtere hendelser, f.eks. ved smitteutbrudd.

Beredskapsplaner er et viktig verktøy for å forberede innsats gjennom planlagte tiltak for å håndtere uønskede hendelser. Gode beredskapsplaner kan samordne innsats på tvers av interesse- og ansvarsområder, og på tvers av beredskapsnivåer.

Eksempler på oppgaver som kommunene kan få ansvaret for å håndtere:

- a) Ta hånd om skadde personer (legevakt/legekontor)
- b) Støtte fra brannvesenet til redning og brannslukking
- c) Etablering og drift av mottakssenter, evakuert- og pårørendesenter (EPS)
- d) Bistå med psykososialt kriseteam
- e) Bistand ved evakuering av personer fra et utsatt område
- f) Konsekvensreduserende tiltak (flomvern, IUA)
- g) Smittevern og vaksinasjon
- h) Innkvartering av skadede eller redningsmannskaper
- i) Informere om situasjonen i kommunen og gi forholdsregler
- j) Befolkningsvarsling
- k) Forpleining eller annen forsyningsstøtte
- l) Sikre helsemessig trygge næringsmidler og drikkevann
- m) Gjennomføre regulerings-/rasjonerings tiltak
- n) Opprydding, opprensning, avfallsdeponering og annet innsats for miljøet (normalisering)
- o) Vern om kulturelle verdier
- p) Skaffe tolketjenester
- q) Massemigrasjon

Psykososial beredskap

Kommunens ansvar for psykososial beredskap og oppfølging følger både av helse- og omsorgstjenesteloven, lov 24. juni 2011 nr. 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven) og lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap helseberedskapsloven). Det vises også til lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven). Lovene supplerer og utfyller hverandre, og må derfor ses i sammenheng.

Formål og virkeområde for planen

Formålet med Plan for beredskap er å beskrive hvordan beredskapen knyttet til større ulykker, kriser og katastrofer i Siljan kommune er organisert, samordnet og dokumentert. Planen beskriver også de prinsipper, prioriteringer og metoder som skal være førende for organiseringen av beredskapen og utøvelse av beredskapsledelsen i kommunen. Den tar også for seg hvordan arbeidet med samfunnssikkerhet er organisert.

Kommunens beredskapsplanverk er tilpasset proaktiv stabsmetodikk. Kommunen skal forutse hendelser ved å ha risikoanalyser, forberede organisasjonen med tydelige beredskapsplaner og handle tidlig når en beredskapssituasjon oppstår. Planverket skal sikre en rask etablering av beredskapsledelsen og en godt koordinert håndtering av ulike beredskapssituasjoner. De skal også sikre at normalsituasjon gjenoprettes så raskt som mulig.

Virkeområde for planen

Plan for beredskap er overgripende for Siljan kommune og gjelder for politisk og administrativ ledelse, inkludert de ulike avdelingene.

Siljan kommune har etablert en beredskapsorganisasjon for å håndtere ulike typer beredskapssituasjoner. Dette er situasjoner som krever mer ressurser enn det som kan håndteres av den daglige driftsorganisasjonen.

Kommunestyret

Kommunestyret er både i normal- og ved beredskapssituasjoner det øverste styringsorganet i Siljan kommune. Ordføreren utfører kommunestyrets vilje og har fått delegert myndighet til å håndtere en beredskapssituasjon. Kommunestyret vedtar Plan for beredskap hvert år.

Fullmakt fra Kommunestyret

I en krisesituasjon er det ordfører som har det øverste ansvaret. Dersom ordfører er forhindret er det varaordføreren som overtar. I forkant av innkalling av kriseledelsen er det naturlig at ordfører samrår seg med kommunedirektøren eller den han bemyndiger. I denne planen har vi tatt utgangspunkt i at kommunen skal fungere mest mulig som normalt, og dermed også tatt dette med når beslutninger skal fattes.

I en krisesituasjon skal ordføreren, når det ikke er tid til er praktisk mulig å kalle inn formannskapet, ha fullmakt til å gjøre nødvendige vedtak på vegne av kommunen, herunder fullmakt til bruk av økonomiske midler utover vedtatt budsjett¹

Ordføreren formidler referat fra kriseledelsen til kommunestyrets medlemmer.

Sikkerhetsklarering

Kommunedirektøren, ordfører og beredskapskoordinator skal sikkerhetsklareres til hemmelig etter Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) fra 2018. Dette utføres via Statsforvalterens beredskapsavdeling. Hensikten med en sikkerhetsklarering, er å beskytte virksomheter som er omfattet av sikkerhetsloven mot personer eller organisasjoner som kan tenkes å sette nasjonale sikkerhetsinteresser i fare. Med sikkerhetsgradert informasjon menes informasjon som ikke skal offentliggjøres, men er merket med sikkerhetsgrad i henhold til reglene i sikkerhetsloven § 5-3, og som kan være til skade for rikets sikkerhet dersom den spres og kommer på avveie.

3. Helhetlig Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)

I Sivilbeskyttelsesloven § 14 (2010) pålegges kommunen å gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for å kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan dette kan påvirke kommunen. Den beskriver årsaker, sannsynlighet, konsekvens og tiltak som bidrar til å redusere risikoen som er knyttet til scenariene. Helhetlig ROS skal revideres hvert 4. år og vedtas i kommunestyret. Beredskapskoordinator leder arbeidet. Utført ROS gir et risikobilde som danner grunnlaget for utarbeidelse av Plan for beredskap.

Kommunens helhetlige ROS vedtatt i Kommunestyret 16.12.2025 beskriver 18 ulike scenarier:

01 Pandemi
02 Flom i Siljanvassdraget
03 Lokal flom
04 Skogbrann
05 Ekstremt snøfall
06 Langvarig bortfall av strøm
07 Bortfall av EKOM
08 Brann i Helse- og omsorgssenter
09 Pågående livstruende vold

¹ Reglement for delegering

10	Cyberangrep på datasystemene
11	Svikt i vannforsyningen Skisjø vannverk
12	Mikrobiologisk forurensing av drikkevann
13	Svikt eller stans i avløpshåndteringen ved renseanlegget
14	Større veitrafikkulykke
15	Atomnedfall
16	Stor befolkningsforflytting fra nabokommuner
17	Svikt i matforsyningen
18	Sykdom i husdyrbesetning

Fylkes ROS

Statsforvalteren skal ha en oversikt over risiko og sårbarhet i fylket gjennom en risiko- og sårbarhetsanalyse. FylkesROSen skal danne grunnlag for å forebygge hendelser og styrke samordningen av det regionale arbeidet med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering. Statsforvalteren for Vestfold og Telemark utarbeider risiko- og sårbarhetsanalyse og tar for seg risikobildet i begge fylker. FylkesROS VT skal være en felles plattform for Statsforvalteren og regionale aktørers arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og er derfor et viktig grunnlagsdokument når kommunene utarbeider sine helhetlige analyser, sammen med tilsvarende dokumenter i nabokommunene.

Her finnes mer informasjon: [Regional beredskap | Statsforvalteren i Vestfold og Telemark](#)

4. Nasjonale beredskapsprinsipper og -verdier

Beredskapsorganiseringen og utøvelse av beredskapsledelsen i Siljan kommune skal være forankret i anerkjente prinsipper, prioriteringer og metoder for beredskapsledelse.

Siljan kommune skal følge proaktiv beredskapsmetodikk i sitt beredskapsarbeid og skal basere seg på de nasjonale beredskapsprinsippene. *Ref Veileder til forskrift om kommunal beredskapsplikt.*

Utøvelsen av beredskapshåndteringen skal være potensialbasert. Som betyr hva er det verste som kan skje og hvordan dimensjonerer vi beredskapen for å håndtere dette.

Nasjonale beredskapsprinsipper

De nasjonale beredskapsprinsippene er anbefalt benyttet i all organisering av beredskap i det offentlige. Prinsippene er likhet, nærhet, ansvar og samvirke.

Likhetsprinsippet

Ved håndteringen av en uønsket hendelse skal kommunens organisering være mest mulig lik den ordinære organisasjonen.

Nærhetsprinsippet

En uønsket hendelse skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

Ansvarsprinsippet

Den avdelingen som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, også har ansvar for det samme området i en beredskapssituasjoner. Ansvarsprinsippet innebærer en plikt til å opprettholde viktige funksjoner og oppgaver innenfor egen avdeling dersom det inntreffer en uønsket hendelse.

Samvirkeprinsippet

Alle samfunnsikkerhetsaktører har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Beredskapsfasene og gjennomføring

Fasene er inndelt slik:

- a) **Meldingsfasen** Ved en større hendelse, vil det i starten være stor usikkerhet rundt hva som faktisk har skjedd, og hvor stort omfanget er.
- b) **Varsling og mobilisering** Avhengig av situasjonen og omfanget av hendelse blir beredskapsledelsen mobilisert, eller den delen av organisasjonen som vurderes som nødvendig for å løse beredskapssituasjonen.
- c) **Aksjonsfasen** Ressurser har etablert seg i innsatsområdet, og innsats er iverksatt.
- d) **Nedtrappingsfasen** Det er kontroll over situasjonen. Det er ikke behov for like stor innsats som i aksjonsfasen.
- e) **Demobilisering – Normaldrift** Siljan kommune demobiliseres og går over til normalsituasjon.
- f) **Evaluering** av hendelsen i henhold til retningslinjene for evaluering etter hendelser og øvelser

Beredskapsverdiene

Siljan kommune skal i planlegging og ressursutnyttelse i beredskapssituasjoner ta utgangspunkt i å ivareta beredskapsverdiene og prioriteringsrekkefølgen mellom disse. Ut ifra prioriteringsrekkefølgen nedenfor, og i hvilken grad den aktuelle hendelsen potensielt kan forårsake konsekvenser for befolkningen sett i forhold til:

- 1 **Sikre folks liv og helse**
Beskyttelse av menneskeliv og forebygging av alvorlig skade kommer alltid først.
- 2 **Opprettholde eller gjenopprette samfunnsstabilitet**
Manglende dekning av grunnleggende behov og (f.eks tilgang til mat, drikkevann, varme og medisiner) forstyrrelser i dagliglivet (svikt i tilgang til elektronisk kommunikasjon, transport, arbeid, skole og butikker).
- 3 **Verne miljø**
Hindre eller begrense alvorlig miljøskade som for eksempel forurensing og ødelegges av naturen
- 4 **Sikre tap av økonomiske verdier**
Sikre både materielle verdier og kommunens tjenesteproduksjon.
- 5 **Sikre tap av omdømme**
Å sikre kommunens omdømme i en beredskapssituasjon vil i stor grad avhenge av hvordan kommunen evner å ivareta beredskapsverdiene, men også hvordan vi evner å formidle håndteringen av beredskapssituasjonen til befolkningen, media og andre interesser.

De proaktive prinsippene

Ved å etterleve de proaktive prinsippene sikrer vi at Siljan kommune responderer så tidlig som mulig med tilstrekkelige ressurser i en beredskapssituasjon, eller ved forhold som har et potensiale i seg til å bli en beredskapssituasjon.

Sikker usikkerhets-prinsippet

Er vi usikre på om det er nødvendig å varsle eller å mobilisere beredskapsorganisasjonen eller en beredskapsressurs, eller er vi usikre på om det er nødvendig å iverksette et risiko-reducerende tiltak, er vi i realiteten sikre på at dette er riktig å gjennomføre.

Moderat overreaksjons-prinsippet

Vi skal alltid, og så tidlig som mulig, forsøke å gjennomføre ressursmobilisering av et slikt omfang at vi er sikre på at vi har tilgjengelig overkapasitet på de viktigste ressurser. Vi skal alltid gjennomføre risikoreducerende tiltak som kan forhindre eller redusere konsekvensene av beredskapssituasjonen, selv om dette ikke anses som tvingende nødvendig på beslutningstidspunktet.

Første informasjons-prinsippet

Vi skal alltid forsøke å være de første som gir informasjon til media og andre interessenter om vår egen beredskapssituasjon. Den informasjonen som gis skal være så korrekt som mulig, også om informasjonen vil kunne gi oss negativ publisitet.

5. Beredskapsorganisasjonen

Beredskapsorganisasjonen i Siljan kommune skal være funksjonsavhengig og ikke personavhengig. Personer som innehar gitte funksjoner, har et selvstendig ansvar for å tilegne seg kunnskap og ferdigheter knyttet til det ansvaret funksjonen innebærer.

Deltakere i kriseledelsen

- a) Ordfører (formelt ansvar)
- b) Kommunedirektør (operativt ansvar)
- c) Beredskapskoordinator (kontaktperson mot Statsforvalter og andre samarbeidspartnere)
- d) Kommunalsjef for Samfunn (kontaktperson mot politiet)
- e) Kommunalsjef for Helse (ansvarlig for kontakt med psykososialt kriseteam og øvrig helsepersonell)
- f) Kommunalsjef for Oppvekst (ansvarlig for kontakt med barnehager, skoler og øvrige fagområder i oppvekstavdelingen)
- g) Kommunalsjef for Økonomi (informasjonsansvarlig)
- h) Kommunalsjef for HR (ansvar for internkommunikasjon overfor de ansatte)
- i) Kommuneoverlege

Følgende utgjør øvrig krisestab

- j) Kommunikasjonskonsulent
- k) Miljørådgiver (sekretær, og loggfører i RAYVN²).
- l) IT-leder eller ITG

Følgende er interne rådgivere (liaison) og trer i funksjon etter behov

- m) NAV-leder
- n) Leder psykososialt kriseteam

² RAYVN er en SaaS-løsning for å forberede seg på og håndtere kritiske hendelser.

- o) Kart- og oppmålingsleder

Eksterne rådgivere som trer i funksjon etter behov.

- p) Politiet
- q) Statsforvalteren
- r) Sivilforsvaret
- s) Heimevernet

Ansatte ved Avdeling for administrasjon som ikke er engasjert i kriseledelsen, bistår med sentralbord, servicekontor og kontortjeneste.

Kommunen må ta hensyn til at det kan bli nødvendig med ekstrapersonell til døgnskategorisk drift, og at det kan bli aktuelt å sette opp vaktlister.

Kriseledelsen reduseres eller økes etter krisens art og størrelse. De som er faglige stedfortredere til daglig er også stedfortredere i en krisesituasjon.

Det er utarbeidet egen varslingsliste for kriseledelsen og øvrige ressurspersoner.

Kriseledelsen oppgaver

- a) Avklare ansvarsforholdet til politiet
- b) Skaffe oversikt over hendelsen og hvilke konsekvenser det kan ha for kommunen og kommunens innbyggere
- c) Varsle statsforvalteren
- d) Benytte eksisterende og normale kommunikasjons- og kommandolinjer
- e) Holde løpende kontakt med politiet og statsforvalteren
- f) Kalle inn nødvendige ledere av faginstanser
- g) Iverksette informasjonstiltak og eventuelt nødvendige tiltak med evakuering, forpleining og innsats fra psykososialt kriseteam
- h) Iverksette aktuelle kommunale fagberedskapsplaner og eller tiltaksplaner definert på bakgrunn av Risiko- og Sårbarhetsanalyser
- i) Lede og prioritere kommunens totale innsats og utnytte alle tilgjengelige ressurser
- j) Rapportere jevnlig til statsforvalteren

Det er ordfører eller kommunedirektør, eller den de bemyndiger, som beslutter om kriseledelsen skal etableres.

Roller og ansvarsfordeling

Ordfører

Ordfører representerer kommunestyret og har det formelle ansvaret for kriseledelsen.

Ordfører er kommunens ansikt utad og skal gi innbyggerne faktainformasjon om hvilke tiltak kommunen setter i verk. Ordfører er talsperson for kriseledelsen. Dette ansvaret kan delegeres i gitte situasjoner. Funksjonen sikrer sammenhengende nærvær og tilgjengelighet til kommunestyrets fullmakter og beslutningsmyndighet i beredskapssituasjoner, i saker som haster og som ikke kan vente til kommunestyret er samlet og beslutningsdyktige.

Ordfører kan vedta mobilisering og demobilisering av kriseledelsen.

Kommunedirektør

Kommunestyret har delegert driften av Siljan kommune til Kommunedirektøren.

Kommunedirektøren har det øverste administrative og koordinerende ansvaret for driften av organisasjonen i Siljan kommune både i normaldrift og i en beredskapssituasjon. Kommunedirektøren er ansvarlig for at kommunen har overordnet beredskapsplanverk og at disse blir revidert.

Kommunedirektøren kan vedta mobilisering og demobilisering av kriseledelsen.

Kommunalsjefer

Kommunalsjefene for kommunalområdene samfunn, helse, oppvekst, HR og Administrasjon, inngår alle i beredskapsledelsen. Kommunalsjefene skal sørge for at det er utarbeidet nødvendig beredskapsplanverk for sitt kommunalområde.

Kommuneoverlege

Kommuneoverlegen medlem av kriseledelsen og gir medisinskfaglige råd.

Kommuneoverlegen har det overordnede ansvaret for den samfunnsmedisinske kompetansen, herunder miljørettet helsevern, smittevern og helsemessig beredskap.

Kommuneoverlegen kan iverksette strakstiltak utenom mobilisering, eller før mobilisering er iverksatt, dersom tidsfaktoren er kritisk og situasjonen kan true liv og helse. Kommuneoverlegens ansvar fremgår av Folkehelselovens kapittel 2.

Beredskapskoordinator

Beredskapskoordinatoren jobber til daglig med å sørge for at kommunen etterkommer de krav som stilles i Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven 2010). Eksempler på arbeidsoppgaver er utarbeidelse av risiko og sårbarhetsanalyser, utarbeidelse og ajourhold av Plan for beredskap, varslings- og ressurslister, samarbeid med frivillige organisasjoner, gjennomføring av øvelser og oversikt over eksterne ressurser.

Funksjonen skal bidra til å sikre at kommunens respons og håndtering er så samordnet og koordinert som mulig.

Beredskapskoordinator støtter også loggfører i RAYVN og har ansvar for befolkningsvarslings.

De som til daglig tar de politiske og administrative avgjørelsene skal også gjøre det under en krise. Beredskapsvakt for tekniske tjenester tar imot meldinger om krise, i utgangspunktet bare via 110-sentralen mellom kl. 14:00 og 09:00.

Se rollefordeling i informasjonsarbeidet i egen *Rutine for informasjon ved kriser*.

Politikontakten er kommunens faste kontaktledd i politiet, mens kommunedirektøren er politiets faste kontaktledd i Siljan kommune. Beredskapskoordinator samarbeider tett med politikontakten i saker som omhandler samfunnssikkerhet og beredskap, og ved beredskapshendelser.

Rapportering og loggføring

RAYVN er kommunens krisestøtteverktøy og det opprettes en hendelse ved hjelp av en loggmal i systemet. Ved hendelser loggfører en i RAYVN fra statusmøter i kriseledelsen og statusrapporter som sendes Statsforvalter eller andre vi samvirker med.

Servicekontoret/sentralbord registrerer henvendelser fra publikum direkte i RAYVEN, evt. i eget loggskjema, dersom RAYVEN ikke er tilgjengelig. Dette som ligger som vedlegg til *Rutine for informasjon ved kriser*

Referat fra statusmøter i kriseledelsen må også arkiveres i det elektroniske arkivsystemet.

Praktisk tilrettelegging

Kriseledelsen oppretter en kommandosentral i kommunestyresalen i 2. etasje i Kommunehuset. Kriseledelsen tar selv med seg sine bærbare PCer og mobiltelefoner. Det er trådløst nettverk for data i rommet.

Sentralbordet er mobilt og kan betjenes på eksterne lokasjoner.

Pressekonferanser avholdes i møterommet i 2. etasje i Kommunehuset.

Kommunehuset har tilgang på alternativ krafttilførsel ved strømbrudd på 3 KW. Siljan helse- og omsorgssenter har eget aggregat dersom strømmen blir borte. Avdeling for samfunn koordinerer arbeidet med å starte og sørger for at aggregatet holdes i gang.

Alternativ plassering av kommandosentral ved hendelser som berører kommunehuset eller dets nærområde direkte, er møterommet på Siljan helse- og omsorgssenter. Informasjonstjenesten plasseres alternativt i møterommet i underetasjen i helse- og omsorgssenteret.

Kriseledelsens møter kan også skje på en digital plattform, dersom situasjonen tilsier det. Siljan kommune benytter både Microsoft Teams og Zoom som digitale plattformer i sitt arbeid.

Avdeling for samfunn (teknisk vakt), legekantoret og kriseledelsen disponerer nødtelefon (nødradioterminal) mobilnettet skulle falle ut. Dessuten disponerer kriseledelsen, avdeling for samfunns og avdeling for helse totalt 9 sikringsradioer. Nødnettet er også avhengig av strøm, og statsforvalteren har anbefalt sikringsradioer som et mere robust alternativ ved langvarig strømutfall. Kommunen har sammen med de andre kommunene i Grenland inngått en samarbeidsavtale med Norsk Radio Relæ Liga (NRRL). I situasjoner der ordinære kommunikasjonskanaler som mobiltelefon og nødnett ikke fungerer, vil NRRL's tjenester kunne bidra til å etablere nødsamband for å avhjelpe kommunen på ulike områder.

Beredskapsråd

For Siljan kommune er Beredskapsrådet en viktig arena for å ivareta samordningsrollen. Det er et møtepunkt for politisk og administrativ ledelse, representanter fra private og offentlige samfunnssikkerhetsaktører, som for eksempel eiere av kritisk infrastruktur, næringsliv, frivillige organisasjoner, bondelaget, politi, sivilforsvaret og forsvaret.

Beredskapsrådet har følgende mandat:

1. Beredskapsrådet skal medvirke til samspill og samordning mellom kommunen og andre aktører som har roller og ansvar innen samfunnssikkerhet og krisehåndtering.
2. Beredskapsrådet ledes av ordfører.
3. Kommunedirektøren v/beredskapskoordinator er sekretær for beredskapsrådet.
4. Beredskapsrådet er et rådgivende og koordinerende organ som skal:
 - a) sikre god kontakt mellom kommune, eiere av kritisk infrastruktur, kritiske samfunnsfunksjoner, næringsliv, frivillige organisasjoner, politi, forsvaret og sivilforsvaret
 - b) sikre bred involvering og helhet i utarbeidelse av kommunens risiko og sårbarhetsanalyse
 - c) sikre forankring og engasjement i kommunens arbeid for samfunnssikkerhet og beredskap
 - d) gi mulighet for synergier i beredskapsarbeidet og mest mulig effektiv krisehåndtering.
5. Operative beslutninger og myndighetsutøvelse ligger til de organ og de personer som er representert i Beredskapsrådet.
6. Beredskapsrådet kalles minimum inn 1 gang årlig. I forbindelse med rullering eller utarbeidelse av overordnede Risiko og Sårbarhetsanalyser, rullering av overordna beredskapsplan, hvis statsforvalteren ber om det, ved større hendelser og kriser eller i andre aktuelle situasjoner, kan beredskapsrådet innkalles oftere.

Psykososialt kriseteam

Siljan kommunes psykososiale kriseteam er en tverrfaglig sammensatt gruppe som har ansvar for tidlig innsats ved psykososial oppfølging. Kriseteamet har i tillegg som oppgave å medvirke til at rammede og berørte enkeltpersoner, familier og lokalsamfunn får tilbud om forsvarlig psykososial oppfølging og støtte fra det ordinære tjenesteapparatet i etterkant av kritiske hendelser.

Det psykososiale kriseteamet eller deler av teamet, kan aktiveres ved hendelser av mindre omfang, som kan virke traumatiserende for enkeltpersoner, familier og nettverk innen kommunen.

Politiet, kriseledelsen eller annen instans i h.t. varslingsrutine, innkaller det psykososiale kriseteamet som etablerer seg på et egnet sted. Følgende funksjoner er medlem av psykososialt kriseteam:

- a) Psykiatrisk spesialsykepleier (leder av teamet)
- b) Helsepsykepleier
- c) Sokneprest
- d) Helsesekretær
- e) Leder forebyggende tjenester
- f) Kommunepsykolog

Politiet vil i forbindelse med redningsaksjoner og lignende kunne ha behov for støtte av det psykososiale kriseteamet, uavhengig av om kommunens kriseledelse er etablert.

Det er utarbeidet egen varslingsliste for psykososialt kriseteam.

Evakuerte- og pårørende senter (EPS)

Opprettelse av et EPS er politiets ansvar, men kommunen kan ved behov etablere dette på eget initiativ. Etterlatte og overlevende (inkludert pårørende) med små eller ingen skader vil ofte ha behov for å samles for å få informasjon, støtte hverandre, få oversikt over hva som skjedde og dele sine opplevelser. Et EPS vil i en tidlig fase være et sted for fysisk oppmøte hvor pårørende kan få informasjon, hjelp, omsorg og samtale. Dette vil også være et sted hvor det psykososiale kriseteamet og andre kommunale tjenester kan etablere kontakt og utøve psykososiale støttetiltak for rammede.

Aktuelle lokasjoner:

- a) Siljan helse- og omsorgssenter
- b) Samfunnssalen, kommunehuset
- c) Siljanhallen
- d) Moholt grendehus
- e) Speiderhuset
- f) Vindfjelltunet

Det er utarbeidet egen rutine med varslingsliste for EPS.

Grenland Brann og Redning IKS

Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 pålegger kommunene å ha et brannvesen. Som en av 3 nødetater er ofte brannvesenet den kommunale ressursen som først er til stede på et skadested. Grenland Brann og Redning er et interkommunalt selskap som eies av Porsgrunn, Bamble, Drangedal, Kragerø, Siljan og Skien kommuner.

Samarbeid med frivillige organisasjoner

Siljan kommune har samarbeidsavtale med Siljan Røde Kors og Siljan Sanitetsforening om å bistå med omsorgsberedskap og forpleining av evakuerte og pårørende i gitte situasjoner. De bisto også ved vaksinerings under covid pandemien.

6. Kommunikasjon i beredskapssituasjoner

Ansvarlig for krisekommunikasjon

Ansvarlig for kommunens krisekommunikasjon er ordfører eller den dette delegeres til. I en krisesituasjon er det stort behov for hurtig og korrekt informasjon til befolkningen og media. Kommunen må i slike situasjoner regne med stor pågang både fra enkeltpersoner og media. Det vil være behov for flere personer og kommunikasjonslinjer for å møte dette.

Åpenhet og tilgjengelighet innebærer mest mulig informasjon så tidlig som mulig. Informasjon til berørte, pårørende og befolkningen skal prioriteres.

Politiet har et selvstendig ansvar for å informere om ulykken, redningsarbeidet og etterforskningen. Kommunen skal informere om de tiltak kommunen har satt i verk og har ansvar for, for eksempel

opprettelse av EPS og aktuelle telefonnummer. Dersom kommunen er i tvil om hvilken informasjon den kan gå ut med, avklares dette med politiet.

De overordnede målene for krisekommunikasjon er:

- a) Innhente opplysninger om situasjonen og rapportere videre.
- b) Gi befolkningen nødvendig informasjon slik at de kan verne seg selv, sine nærmeste og sin eiendom på en best mulig måte
- c) Prioritere informasjon til berørte, pårørende og befolkningen for å redusere frykt og uro
- d) Informere raskt, aktivt og regelmessig for å sikre at målgruppene får korrekt og relevant informasjon slik at en unngår rykter.
- e) Kommunisere handlekraft slik at tilliten til kommunen opprettholdes.
- f) Legge til rette for et godt samarbeid med mediene under krisen og sørge for at kommunen oppfattes som en relevant informasjonskilde.

Ansvaret for det praktiske informasjonsarbeidet under krisen

Kommunalsjef for Økonomi i nært samarbeid med kommunikasjonskonsulenten på servicekontoret utgjør informasjonstjenesten.

Informasjonstjenesten holder til på kommunestyresalen i tett kontakt med kriseledelsen, men kan også trekke seg tilbake på eget kontor for utarbeidelse av befolkningsinformasjon, pressemeldinger o.l.

Det er utarbeidet en egen rutine for informasjon ved kriser.

NRK som samarbeidspartner

Kriseledelsen og politiet samarbeider tett med NRK Vestfold og Telemark ved større hendelser og kriser. NRK kan splitte sitt sendenett og sende nyheter under en krise bare for vårt distrikt.

Informasjonsansvarlig oppretter kontakt og samarbeid med NRK umiddelbart ved en krise. Radiosendinger med informasjon er til stor nytte i krisesituasjoner.

7. Oppdatering av planverket

- a) Beredskapskoordinator er på vegne av kommunedirektøren ansvarlig for å oppdatere Plan for beredskap årlig.
- b) Plan for beredskap vedtas i kommunestyret.
- c) Personer som skal inngå i kriseledelsen og aktuelle støttefunksjoner må gis nødvendig informasjon og opplæring.
- d) Statsforvalterens beredskapsavdeling innkaller til kriseøvelse i Siljan kommune hvert fjerde år. Siljan kommune skal holde egne øvelser de år statsforvalteren ikke har øvelsesansvar.
- e) Siljan kommune skal delta i jevnlig øvelser i Grenlandssamarbeidet der det også trekkes inn eksterne samarbeidspartnere. Siljan kommune kan invitere ressurser fra de andre kommunene i Grenland til å delta i lokale øvelser.
- f) Siljan kommune skal delta på sambandsøvelsene som Statsforvalter inviterer til der nødnett, sikringsradioer og samarbeidet med Norsk Radio Relæ Liga (NRRL) blir testet.

8. Andre beredskapsdokumenter i organisasjonen

- a) Varslingslister for kriseledelsen og andre ressurspersoner og samarbeidspartnere
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- b) Varslingsliste for psykososialt kriseteam
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- c) Varslingsliste for helsepersonell
Kommunalsjef for Helse er ansvarlig
- d) Rutine for informasjon ved kriser
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- e) Rutine for EPS-senter
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- f) Brann- og ulykkesberedskap
Kommunalsjef for Samfunn er ansvarlig
- g) B-håndbok (Plan for vannverk pluss ulike rutinebeskrivelser)
Kommunalsjef for Samfunn er ansvarlig
- h) Rutine for beredskap innen Helse og sosial
Kommunalsjef for Helse er ansvarlig
- i) Smittevernplan
Kommunalsjef for Helse er ansvarlig
- j) Pandemiplan
Kommunalsjef for Helse er ansvarlig
- k) HMS-system
Kommunalsjef for HR er ansvarlig
- l) Rutine for beredskap innen skole og barnehage
Kommunalsjef for Oppvekst, rektorer og barnehageleder er ansvarlige
- m) Atomberedskapsplan
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- n) Rutine/tiltakskort atomberedskap
Beredskapskoordinator ansvarlig
- o) Helhetlig ROS
Kommunedirektør, Kommunalsjef for samfunn og beredskapskoordinator ansvarlig
- p) Rutine for opplæring
Beredskapskoordinator er ansvarlig
- q) ROS-analyser i avdelingene og tjenestestedene
Kommunalsjef for Helse, fagleder sykehjem, fagleder forebyggende helse, boveileder, Kommunalsjef for Samfunn med stab, Kommunalsjef for Oppvekst, barnevernleder, PPT-leder, rektorer, barnehageleder og barnehagestyrere er ansvarlige.